

Homályos arcélek – lisszaboni mesék

2015 szeptember 27. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Egyszer majd húsz évvel ezel?tt olvastam egy rövid kis jegyzetet Lisszabonról, Bayer Zsolt Tündértemet? cím? kötetében. Akkor eldöntöttem, hogy nekem egyszer el kell mennem ebbe a városba és meg kell tapasztalnom, ahogy az Atlanti óceánra könyökölve fürkészi a nagyvilágot.

A 28-as villamos, Fehér Miki fájdalmas emléke, a Gutmann-átok és a fokhagymás tintahal

Éreznem kell a semmivel sem összehasonlítható kiköt?i illatot, ahogy keveredik az épületekb?l áradó, *„kicsit kelta, kicsit római, kicsi arab, kicsit spanyol, kicsit gót”*, de mégis minden ízében európai nagyváros semmihez sem hasonlítható édes, bús keverékével.

Csillagporos történelem

A város megannyi apró kis csoda. Ott van a Szent György vár, a kiköt?ben a portugál világhódítók büszkeséget hirdet? oszlopok, a csodálatos Cristo Rei a hatalmas Krisztus szobor, amely köszönti a hajón Lisszabonba érkez?ket.

Alakja méltóságteljesen a város felé fordul, karjait kitárja, oltalmazva a Lisszaboniakat. Nem is beszélve a várost átszel?, elképeszt? történelmi helyeken kanyargó sínpárokon döcög? 28-as villamosról és a faszenes parázson sül? fokhagymás tintahal ínycsiklandó illatáról, amely egy olyan mesebeli, mégis valós kézzelfogható világba repíti az idelátogatókat, akik most a zaklatott, gondokkal teli világunkban is megtapasztalhatják, hogy milyen is volt az „igazi”, öreg Európa.

Nekünk magyaroknak különös élmény a portugál nép, hiszen számos történelmi és méretb?l adódó hasonlóság kapcsán magunkra ismerhetünk. Az egykor tengeri, felfedez? nagyhatalom, - Tengerész Henrik, Magellán, Vasco de Gamma népe - ma a régi önmagának az árnyéka csupán, úgy is vannak vele a luzitánok, mint mi a Trianon el?tti Nagy - Magyarországgal.

Sírva vigad a magyar – tartja a mondás. Nos a portugál nemzeti ének a fado dallamai is fájdalmasan szép, bús hangjegyekb?l állnak, amin sírni kell.

A másik kapcsolódási pont a két nemzet között az a futball nem kevésbé varázslatos világa.

A Guttmann-átok

Lisszabon és talán Portugália legnépszer?bb csapata a Benfica, amely háromszor hódította el a Bajnokcsapatok Európa Kupáját, a mai BL-t. Ezekb?l a trófeákból kett?t történetesen egy magyar edz? Guttmann Béla irányításával. Guttman aki játékosként 1921-ben és 1922-ben az MTK játékosaként nyert magyar bajnoki címet, páratlan edz?i karriert futott be.

A Benficánál érte el legnagyobb sikerét, hiszen két bajnoki cím mellett kétszer megnyerte a Bajnokcsapatok Európa-kupáját. A sors iróniája, hogy ezeket a sikereket magyar játékosok ellen érte el, hiszen el?ször 1961-ben a Barcelona ellen nyert úgy 3:2-re, hogy a katalánok góljait Kocsis Sándor és Czibor Zoltán szerezték (a történelem másik fricskája, hogy abban a berni Wanksdorf stadionban, ahol az Aranycsapat elveszítte, ugyan ilyen arányban a világbajnoki dönt?t a németekkel szemben…). Míg egy évvel kés?bb Puskás Ferenc három találata is kevés volt a Real Madridnak a gy?zelemhez, hiszen a Guttmann vezette csapat öt gólt szerzett.

A második BEK siker után Guttmann extra prémiumot követelt a klubelnökt?l, dr. António Mundrungától, aki a

legenda szerint azt felelte, hogy ez nem szerepel a szerz?désben. Guttmann Béla dühbe jött és megátkozta a klubot azzal, hogy soha többé - más források szerint 100 évig - nem nyer európai kupát.

Sokáig sokan csak nevettek az egészen, de ma már egyre többen hisznek a Guttmann-átokban, hiszen a Benfica azóta nyolc európai finálét – a Milan ellen kett?, az Inter, a Manchester United és a PSV ellen egy BEK-dönt?t, az Anderlecht ellen egy UEFA Kupa-dönt?t, a Chelsea illeve legutóbb 2014-ben a Sevilla ellen egy-egy Európa Liga-dönt?t – veszített el, és egyet sem nyert meg.

A Guttmann –átok tehát továbbra is kísérti a Benficát.

Ha Benficáról, Lisszabonról beszélünk és magyar kapcsolódási pontokról, akkor egy nagyon szomorú történet is szerves része kell, hogy legyen a lisszaboni meséknek, ez pedig egy sz?ke fiatal magyar csatár, Fehér Miki tragikus halála.

Isten veled Miki!

2004. január 25. –én Fehér Miklós a hatvanadik percben állt be csereként a Guimaraes-Benfica portugál bajnoki találkozón. A hajrában adott egy gólpasszt csapattársának, majd nem sokkal kés?bb kapott egy sárga lapot a játékvezet?t?l, majd hirtelen összeesett. Még a pályán megpróbálták újra éleszteni, de hiába szállították kórházba, soha nem tért többé magához.

A liszaboni Esáadio de Luzban a Benfica stadionjában két számunkra nagyon fontos szobor van az egyik Guttman Béla nevet? alakját ábrázolja kezében a két BEK serleggel a másik pedig egy tragikus sorsú fiatal magyar srácé, Fehér Mikié, akinek tiszteletére a világhír? klub visszavonultatta a 19-es mezszámot, azaz soha nem léphet senki pályára a Benfica piros-fehér mezében Fehér Miki mezszámában.

Amikor megláttam a magyar futballista szobrát újra átéltem azt a szörny? pillanatot, lassan szomorúan peregni kezdtek szem el?tt a filmkockák. Nyomasztóak voltak, mint az az éjszaka az elkeseredetten zuhogó es?ben.

A fiatal játékos gyermeki mosolya, amint a hajába túr…, a pályán zokogó játékosok, akik térden állva siratják csapattársukat…, az újraélesztés szívbemarkoló képei, a ment?autó kékes fénye, amint tompán átsz?r?dik a ködös,

könnyel átitatott luzitán éjszakában…, és a film hirtelen elszakadt.

A vetít?gép monoton kattogása maradt nekünk csak és a néma döbbenet. Fehér Miklós élt 24 évet. Az egyik legtehetségesebb magyar futballista nincs többé. Halált hozott az a téli éjszaka. Hideg nyirkos halált. A halállal szembenézni mindig szörny?, különösképpen, ha egy ilyen fiatal sportoló kapcsán találkozunk vele. Elég egy perc és az álmok, vágyak szertefoszlanak. Elég egy pillanat és a halál jéghideg karmai elragadhatnak bármelyikünket. Lisszabonban több ezren virrasztottak összeölelkezve a magyar válogatott játékos ravatalánál, megható volt látni mennyire szerették a honfitársunkat. A gyászban, akkor összekapcsolódtak a kezek és a forró könnyek megpecsételték a megmásíthatatlant.

Ma is büszkén és szeretetteljesen beszélnek Mikir?l a városban. Soha nem fogják, mint ahogy mi sem - elfelejteni gyermeki mosolyát, hiszen az skarlát bet?kkel égett a szívünkbe.

Ahogy Bayer Zsolt írja, *az igazi Európa bizony ott zötyög Lisszabonban, azon az itt felejtett, csodálatos 28-as villamoson.* A portugálok büszkén néznek szembe a 21. századdal, mert hisznek benne, hogy a széttárt karú, megbocsátó Krisztus megvédi ?ket minden rossztól. S egy kicsit a jó öreg Guttman Béla bácsin és Fehér Miki fájdalmas emlékén keresztül mi is részesévé váltunk a portugál világnak, így hát büszkén ülhetünk fel a múltat és a lassanként elt?n? Európát siratva arra a varázslatos villamosra és hallgathatjuk a kerekek bársonyos, édes bús kattogását, bízva az új nemzeti reneszánsz eljövetelében.

Csépányi Balázs

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!
www.flagmagazin.hu]]>

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló